

سازمان بحوث و کتابخانه‌های ملی

آیین نامه برگزاری جشنواره بزرگ فرهنگی و آموزشی

زندگی با قرآن

گرامیداشت یک هزار و پانصدمین سالگرد
میلاد پیامبر اعظم (ص)

معاونت فرهنگی مرکز مشارکت های مردمی
و توسعه ظرفیت های اجتماعی و فرهنگی

پاییز ۱۴۰۴

بخش اول:

مقدمه

مخاطبان جشنواره

■ مقدمه

قرآن کریم به عنوان کتاب هدایت، سرچشمه آرامش، و منشور زندگی شایسته انسانی، همواره الهام‌بخش جوامع اسلامی در مسیر رشد و تعالی بوده است. فعالیت‌های قرآنی، به ویژه در حوزه توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر، نقشی بنیادین در ارتقای سرمایه‌های معنوی و ایجاد امید و خودباوری ایفا می‌کنند.

جامعه هدف سازمان بهزیستی، که از تنوع گسترده‌ای از توانخواهان، مددجویان و خانواده‌های ایشان تشکیل شده است، بیش از هر قشر دیگری نیازمند تغذیه روحی و معنوی در کنار خدمات حمایتی و توانبخشی است. انس با قرآن در این میان نه تنها ابزاری برای پرورش فردی، بلکه عاملی برای تحکیم بنیان‌های اجتماعی و ارتقای کیفیت زندگی محسوب می‌شود.

جشنواره «زندگی با قرآن» طی سی‌وپنج دوره متوالی به عنوان یک رویداد فرهنگی-معنوی، بستری فراهم ساخته است تا استعدادهای قرآنی کشف، پرورش و معرفی شوند و مفاهیم الهی در قالب‌های متنوع هنری، پژوهشی و رسانه‌ای تجلی یابد. این جشنواره تلاشی نظام‌مند برای ایجاد پیوند میان معنویت و زندگی روزمره است؛ پیوندی که می‌تواند در فرآیند توانمندسازی مددجویان و خانواده‌ها نقشی سازنده داشته و آنان را در مواجهه با چالش‌های فردی و اجتماعی توانمندتر سازد.

برگزاری موفق این رویداد نشان‌دهنده جایگاه والای قرآن در حیات فرهنگی جامعه هدف سازمان بهزیستی است و اکنون با هدف ارتقای کیفی و گسترش ابعاد آن، سی‌وششمین دوره جشنواره برگزار می‌گردد.

مخاطبین جشنواره

نابینایان و کم بینایان

شامل:

- نابینایان و کم بینایان تحت پوشش سازمان بهزیستی مسابقات شفاهی در دو بخش خواهران و برادران و در دو گروه سنی زیر ۱۸ سال و بالای ۱۸ سال

معلولین جسمی و حرکتی

شامل:

- معلولین جسمی و حرکتی تحت پوشش سازمان بهزیستی مسابقات شفاهی در دو بخش خواهران و برادران و در دو گروه سنی زیر ۱۸ سال و بالای ۱۸ سال

ناشنوایان و کم شنوایان

شامل:

- ناشنوایان و کم شنوایان تحت پوشش سازمان بهزیستی مسابقات شفاهی در دو بخش خواهران و برادران و در دو گروه سنی زیر ۱۸ سال و بالای ۱۸ سال

مراکز شبه خانواده

شامل:

- فرزندان مقیم خانه های کودک و نوجوان (مراکز شبه خانواده) سراسر کشور و فرزندان در خانواده مسابقات شفاهی در دو بخش خواهران و برادران و در دو گروه سنی زیر ۱۰ سال و بالای ۱۰ سال

زنان سرپرست خانوار

شامل:

- زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی (شامل فرزندان زنان سرپرست خانوار نمی شود)

بخش کارکنان و خانواده کارکنان

شامل:

- کارکنان سازمان بهزیستی اعم از رسمی، رسمی کارگری، طرحی، شرکتی و قراردادی و همچنین کلیه خانواده های درجه اول آنان (متأهلین : همسر و فرزندان / مجردین : پدر، مادر، خواهران و برادران مجرد) مسابقات شفاهی در دو بخش خواهران و برادران و در دو گروه سنی زیر ۱۸ سال و بالای ۱۸ سال

فرهیختگان سالمند

شامل:

- سالمندان بالای ۶۵ سال

بخش دوم:

اهداف

اصول و سیاست های کلی
ساختار اجرایی

اهداف جشنواره

الف) اهداف عمومی:

- ترویج و تعمیق فرهنگ قرآن و عترت در میان جامعه هدف سازمان بهزیستی.
- ایجاد نشاط معنوی و امید در زندگی افراد تحت پوشش و کارکنان بهزیستی.
- تقویت روحیه خودباوری و اعتماد به نفس در افراد با استفاده از توانمندی‌های قرآنی.
- غنی‌سازی اوقات فراغت با فعالیت‌های سازنده قرآنی.

ب) اهداف اختصاصی:

- شناسایی، جذب و هدایت استعدادهای برتر قرآنی در رشته‌های مختلف.
- زمینه‌سازی برای تولید محتواهای هنری و پژوهشی با الهام از مفاهیم قرآنی.
- تبادل تجربیات و ایجاد هماهنگی بیشتر بین دستگاه‌های فعال در حوزه قرآن

اصول و سیاست‌های کلی

- پایبندی به آموزه‌های اصیل قرآنی و اخلاقی.
- رعایت عدالت و فرصت برابر برای بانوان و آقایان و تسهیل مشارکت افراد با نیازهای ویژه.
- تفکیک مراحل استانی و کشوری با محوریت شناسایی و ارتقای استعدادهای محلی.
- شفافیت و مستندسازی در روند ارزیابی و اعلام نتایج.
- تعهد دبیرخانه به فراهم‌سازی امکانات لازم برای شرکت‌کنندگان راه‌یافته به مرحله کشوری (اطلاع‌رسانی، راهنمایی، هماهنگی سفر در صورت نیاز).

ساختار اجرایی

شورای سیاستگذاری جشنواره

وظایف:

۱. تعیین اهداف کلان، چشم‌انداز و مأموریت جشنواره در راستای اهداف سازمان بهزیستی.
۲. تصویب آیین‌نامه اجرایی جشنواره شامل بخش‌های مختلف، گروه‌های سنی و شرایط شرکت‌کنندگان.
۳. تعیین و تصویب شاخص‌ها و معیارهای کلی داوری برای حفظ انسجام و عدالت در جشنواره.
۴. انتخاب دبیر اجرایی جشنواره

که این شورا با حضور معاون فرهنگی مرکز مشارکت های مردمی و توسعه ظرفیت های اجتماعی و فرهنگی، کارشناسان معاونت فرهنگی، نمایندگان حوزه های تخصصی مرتبط با مخاطبان جشنواره، نماینده حوزه روابط عمومی و نماینده حوزه حراست بهزیستی کشور تشکیل می گردد.

دبیرخانه ستادی جشنواره

وظایف:

۱. تهیه، انتشار و پخش فراگیر فراخوان جشنواره در سطح ملی تمام مراکز تحت پوشش بهزیستی.
۲. برقراری ارتباط و پشتیبانی از دبیرخانه‌های استانی، پاسخگویی به سؤالات و رفع مشکلات.
۳. جمع‌آوری، دسته‌بندی و ارسال آثار دریافت شده از استان‌ها به هیئت داوران مربوطه.
۴. برگزاری مرحله نهایی جشنواره (کشوری) شامل برنامه‌ریزی برای اختتامیه، اهدای جوایز و اجرای برنامه‌های جنبی.

شورای سیاستگذاری استانی جشنواره

وظایف:

۱. اجرای فراخوان جشنواره در سطح استان و اطلاع‌رسانی به تمامی مراکز و مددجویان.
۲. ثبت‌نام اولیه، دریافت و بررسی اولیه صحت آثار ارسالی در سطح استان.
۳. استعداد یابی و پرورش استعدادهای قرآنی از جامعه هدف با برگزاری جلسات و دوره‌های آموزشی متناسب با گروه مخاطب جشنواره
۴. هماهنگی و برگزاری مرحله استانی جشنواره (به صورت حضوری یا مجازی) تحت نظر دبیرخانه مرکزی.
۵. معرفی برگزیدگان استانی به دبیرخانه مرکزی مطابق با سقف تعیین شده و مهلت اعلام شده.
۶. پشتیبانی و راهنمایی شرکت‌کنندگان استان و حل مشکلات اولیه آنان در روند ثبت‌نام و ارسال اثر.

که این شورا با حضور معاون مرکز مشارکت‌های مردمی و توسعه ظرفیت‌های اجتماعی و فرهنگی، کارشناس فرهنگی، نمایندگان حوزه‌های تخصصی مرتبط با مخاطبان جشنواره، نماینده حوزه روابط عمومی و نماینده حوزه حراست بهزیستی استان تشکیل می‌گردد. دبیر جشنواره در سطح استان، کارشناس فرهنگی مرکز مشارکت‌های مردمی و توسعه ظرفیت‌های اجتماعی و فرهنگی استان می‌باشد.

بخش سوم:

**زمانبندی و فرآیند کلی
برگزاری مسابقات**

زمانبندی و فذآیند برگزاری جشنواره

۱. فراخوان و ثبت‌نام: (تا نیمه آذر ماه ۱۴۰۴)

دبیرخانه مرکزی و دبیرخانه‌های استانی فراخوان را منتشر می‌کنند؛ ثبت‌نام و ارسال آثار در مهلت مقرر انجام می‌شود.

۲. مرحله استانی: (از نیمه آذر ماه لغایت نیمه دی ماه ۱۴۰۴)

- بخش شفاهی: مسابقات حضوری در مراکز استانی برگزار می‌شود.
- سایر بخش‌ها: آثار ارسالی توسط کمیته‌های استانی بررسی و گزینش اولیه انجام می‌شود.

۳. معرفی راه‌یافتگان: (حداکثر تا پایان دی ماه ۱۴۰۴)

تعداد مشخصی از برگزیدگان استانی در هر رشته به مرحله کشوری معرفی می‌شوند (تعداد و ضوابط راهیابی بر اساس آیین نامه می باشد).

۴. مرحله کشوری و اختتامیه: (نیمه بهمن ماه ۱۴۰۴)

- بخش شفاهی: اجرای حضوری نهایی و داوری ملی.
- سایر بخش‌ها: بررسی نهایی آثار ارسال شده یا ارسال آثار منتخب استانی به دبیرخانه مرکزی برای ارزیابی نهایی.
- اعلام برگزیدگان و اهدای جوایز در مراسم اختتامیه کشوری.

بخش چهارم:
رشته های مسابقات

جدول مخاطب - رشته جشنواره زندگی با قرآن

مخاطب / رشته	قرائت تحقیق	قرائت ترتیل	اذان	حفظ یک جزء	حفظ ۵ جزء	حفظ ۱۰ جزء	حفظ ۲۰ جزء	حفظ کل	مناجات خوانی	تواشیح و همخوانی	فیلم کوتاه	عکاسی	طراحی پوستر	نقاشی	ایده پردازی قرآنی
نابینایان و کم بینایان	●	●	●	-	●	●	●	●	●	●	-	-	-	-	-
معلولین جسمی و حرکتی	●	●	●	-	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ناشنوایان و کم شنوایان	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	●	●	●	●	●
مراکز شبه خانواده	●	●	●	●	-	-	-	-	●	●	●	●	●	●	-
زنان سرپرست خانوار	●	●	-	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
کارکنان و خانواده	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
سالمندان	●	●	●	-	●	●	●	●	●	●	-	-	-	-	●

ملاحظات مهم

- مسابقات رشته های شفاهی شامل قرائت تحقیق، قرائت ترتیل، اذان، کلیه رشته های حفظ، مناجات خوانی و همخوانی در دو بخش خواهران و برادران و با رعایت تفکیک در گروه های سنی برگزار می گردد. (بر اساس گروه بندی سنی مندرج در بخش مخاطبین جشنواره)
- ارزیابی در رشته های عکاسی، فیلم کوتاه، طراحی پوستر، نقاشی و ایده پردازی قرآنی شامل تفکیک جنسیتی و گروه های سنی نمی باشد.
- رشته اذان صرفاً ویژه برادران می باشد.
- دارندگان رتبه اول در مقطع کشوری هر رشته در دوره قبل جشنواره زندگی با قرآن مجاز به شرکت در همان رشته نمی باشند
- موضوع رشته های عکاسی، فیلم کوتاه، طراحی پوستر و نقاشی شامل موارد ذیل می باشد:
 - اصول هفتگانه بیانیه گام دوم انقلاب
 - یک هزار و پانصدمین سالگرد میلاد پیامبر اعظم (ص)

توضیحات رشته های مسابقات

رشته قرائت تحقیق رشته قرائت ترتیل رشته حفظ

- متسابقین مجاز به شرکت در یکی از سه رشته قرائت تحقیق، قرائت ترتیل و حفظ می باشند
- در مرحله استانی در هر رشته و هر بخش از مسابقات ۱ نفر (رتبه اول) به مسابقات نهایی (کشوری) معرفی خواهد شد

رشته اذان

- این مسابقات ویژه آقایان می باشد
- شرکت کنندگان در این رشته می بایست یکی از اذان هایی که از طریق صدا و سیما پخش می شود را جهت مسابقه آماده نمایند
- در مرحله استانی در هر بخش از مسابقات این رشته ۱ نفر (رتبه اول) به مسابقات نهایی (کشوری) معرفی خواهد شد

رشته مناجات خوانی

- مناجات باید با الحان و نغمه های رایج در مناجات خوانی عربی یا نغمه های اصیل ایرانی اجرا شود
- هر مناجات خوان می تواند فایل صوتی حداکثر دو مناجات خود را در قالب لوح فشرده هرکدام در مدت زمان حداقل ۴ و حداکثر ۷ دقیقه به دبیرخانه جشنواره ارسال نماید
- اشعار و مناجات انتخاب شده می توانند فارسی یا عربی باشند
- استفاده از مناجات نامه ها و متون فاخر اسلامی نشیر صحیفه سجادیه، مفاتیح الجنان و مناجات نامه های فارسی دارای امتیاز ویژه می باشد
- آثار ارسالی باید در قالب لوح فشرده ارسال شوند
- هر شرکت کننده می تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می گردد

رشته طراحی پوستر

- این بخش از جشنواره با محوریت موضوعات قرآنی و با هدف ترویج مفاهیم ارزشمند قرآن کریم از طریق هنر گرافیک و پوستر برگزار می‌شود. این مسابقه فرصتی است برای هنرمندان و علاقه‌مندان به قرآن کریم تا از طریق هنر خود، پیام‌های قرآن را به شیوه‌ای خلاقانه به نمایش بگذارند
- آثار ارسالی باید به صورت دیجیتال و با فرمت‌های مشخص شده (مانند JPEG یا PNG) در قالب لوح فشرده ارسال شوند
- هر شرکت‌کننده می‌تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت‌کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می‌گردد

رشته فیلم کوتاه

- فرمت و ارسال : مستند کوتاه، داستانی، ماهنگ با محتوای قرآنی - حداقل ۱۰۰ ثانیه و حداکثر مدت ۵ دقیقه؛ فرمت MP4 یا MKV با کیفیت حداقل ۷۲۰p؛ فیلمنامه کوتاه (حداقل یک صفحه). استفاده از موسیقی دارای کپی‌رایت
- آثار ارسالی باید در قالب لوح فشرده ارسال شوند
- هر شرکت‌کننده می‌تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت‌کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می‌گردد

رشته نقاشی

- فرمت و ارسال : کلیه تکنیک‌ها پذیرفته می‌شود (رنگ روغن، آکرلیک، آبرنگ، سیاه قلم، مرکب و...)
- آثار ارسالی باید در قالب لوح فشرده ارسال شوند
- هر شرکت‌کننده می‌تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت‌کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می‌گردد

رشته عکاسی

- فرمت و ارسال : هر شرکت‌کننده حداکثر ۳ عکس؛ فرمت JPG یا TIFF ، حداقل ۳۰۰ dpi . در صورت استفاده از تصاویر افراد، فرم رضایت‌نامه الزامی است.
- ویرایش تصویر مجاز است اما تغییر محتوایی (مانند جابجایی اشخاص) باید صریحاً قید شود؛
- آثار ارسالی باید در قالب لوح فشرده ارسال شوند

- هر شرکت‌کننده می‌تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت‌کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می‌گردد

رشته تواشیح و همخوانی

- اجرای جمعی تصنیف‌ها و نغمات حماسی/مذهبی مبتنی بر آیات یا مضامین قرآنی با هدف انسجام جمعی و انتقال پیام قرآنی.
- قالب اجرا می‌بایست به صورت گروهی، حداقل ۴ نفر و حداکثر ۸ نفر
- حداقل زمان اجرا ۳ و حداکثر ۶ دقیقه می‌باشد
- استفاده از موسیقی فاخر در تهیه آثار مجاز است
- حفظ تناسب بین بخش‌های خواننده/همخوان/هم‌نوا ضروری است؛
- استفاده از تنظیمات الکترونیکی باید محدود و شفاف اعلام شود
- آثار ارسالی باید در قالب لوح فشرده ارسال شوند
- هر گروه می‌تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت‌کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می‌گردد

رشته ایده پردازی قرآنی

- طرح (پروپوزال) ایده در قالب ۳-۱۰ صفحه شامل: شرح ایده، نیازسنجی، اهداف، روش اجرا، ذینفعان، تخمین هزینه و جدول زمانی. فایل Word یا PDF
- ایده ارائه شده باید مبتنی بر یک آیه یا یک مفهوم قرآنی باشد و ارتباط آن به وضوح شرح داده شود
- ایده‌ها می‌توانند در یکی از حوزه‌های زیر ارائه شوند:
 - اخلاق و سبک زندگی اسلامی
 - فناوری و نوآوری
 - اقتصاد و کارآفرینی
 - حل چالش‌های اجتماعی
 - هنر و رسانه
 - آموزش و علوم انسانی
- ایده‌های ارائه شده باید محصول ذهن خود شرکت‌کننده بوده و کپی‌برداری از آثار دیگران مجاز نیست
- آثار ارسالی باید به صورت پرینت شده و تشکیل ارسال شوند
- هر شرکت‌کننده می‌تواند ۱ اثر به جشنواره ارسال کند
- اطلاعات دقیق شرکت‌کننده شامل نام و نام خانوادگی، استان، نوع مخاطب جشنواره و شماره تماس روی آثار ارسالی درج گردد و در غیر این صورت از فرایند داوری خارج می‌گردد

